

„NAŠ GLAS“ izide vsakega prvega, in petnajstega v mesecu. Naročnina za celo leto Din 40.—, za pol leta Din 20.—, za četrt leta Din 10.—. — Za inozemstvo je dodati poštino. — Oglasi po ceniku. —

NAŠ GLAS

Uredništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6/1. Rokopisi se ne vračajo. Ne frankirana pisma se ne sprejemajo. — Upravništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 6. Račun poštne hranilnice v Ljubljani št. 11.467.

List za državne nameščence in upokojence.

Stranke in uradništvo.

Objavljamo v prevodu naslednji načelni članek, katerega je objavilo dunajsko glasilo avstrijske zveze javnih uslužbencev, »Reichsverband der öffentlich Angestellten«, in ki dobro in pravilno poudarja razmerje med strankami in državnimi uslužbenci, kakršno bi moralo biti in kakor v mnogih državah na žalost je. Avstrijske razmere so v tem pogledu močno podobne onim v raznih drugih evropskih državah. Naj govori članek sam:

»Že skoro štiri desetletja vztraja večina v »Državni zvezi javnih nameščencev« včlanjenih avstrijskih uradnih organizacij navzlic vsem skušnjavam neomajno na načelu nepolitične in zato nestranske združitve javnih nameščencev. Zaradi tega načela so morali le-ti v vseh teh letih pogostoma prenašati najhujše sovražne napade in sumničenja, zato so jih danes predstavljali kot potuhnjene krščanske socialce, drugič kot prikrite Velenemce, kot purgarske burže in nazadnje kot maskirane nacionalne socialiste. Nam je bilo to nasprotujoče si označevanje samo dokaz, da smo na pravi poti, ko hočemo biti nič drugega kot uradniki, ki ne škilijo zdaj na desno zdaj na levo, temveč ki hočejo biti vselej samo služabniki države in narodne celokupnosti.

Toda tudi preko tega se nismo nikdar utrudili, da ne bi dvigali svojega svarečega glasu zoper strankarsko motrenje in pojmovanje vsega dogajanja v državi, in celo v zasebnem življenju, ki je zavzemalo zmerom močnejše in širše oblike. Že od nekdaj nam je bilo jasno, da mora predpostavljanje interesov neke stranke interesom države privedi do omrtvitve razvoja, do pozicijskega boja med strankami in končno do katastrofe.

Daleč smo od tega, da bi zadnje strašne dogodke (februarske boje; op. prev.) hoteli izrabiti v dokaz, da smo imeli vselej prav, vendar se pa čutimo dolžne, da vse tiste, ki tudi danes še mislijo, da morejo pred vsem ostalim služiti stranki, ne pa državi, ki tudi danes še smatrajo, da je mogoče narod v stiski vladati s strankami, najresneje posvarimo, naj ne vztrajajo na taki razčlenitvi narodne celote, ki se je zaradi svoje tendence, zbirati skupine, da razdeli celoto, pokazala v vsi svoji absurdnosti.

Pretežna večina avstrijskega uradništva je to, danes že zgodovinsko razvojni obliko in razčlenitev od nekdanj odklanjala in bo — kakor v minulosti, tako tudi v bodočnosti — trdno vztrajala na načelu, da se mora vsako združevanje javnih nameščencev vršiti samo na čisto strokovni, stvarni in torej nestranski in nepolitični podlagi.

Ta nujnost izvira iz misli, da se mora uradnik pri svojem uradovanju najstrožje varovati slehernega strankarskega stališča. Naj ima kakršnokoli prepričanje, v izvrševanju svoje službe ne sme biti nič drugega kot vestni uradnik, nepremotljivo izvrševalec volje države, organ, ki s svojim delovanjem izraža voljo države. Strankarski značaj vodi neodvratno k spolitiziranju uradništva in k zasedanju služb po strankarski pripadnosti in končno k uradovanju, ki je podvrženo strankarskim vplivom, katerim se pogostoma niti pravosodje ni moglo odtegniti. Pomislimo samo na dejstvo, ki je za vsakega samozvestnega uradnika nepojmljivo, da je bilo v Avstriji, zlasti v nekaterih deželah, običajno, da so se prazna službena mesta zasedala po »posestnem stanju«, po nekem ključu, katerega so politične stranke sporačumno določevale, tako da uradnik, ki ni bil vpisan strankar, celo za najslabjšimi sposobnostmi ni mogel najti zaposlitve.

Zakonodajalci, ki so sodniško neodvisnost zajamčili celo v ustavi sami, so le predobro vedeli, da je pravosodje, ki je odtegnjeno slehernemu političnemu vplivu, ki pozna samo zakon in pravičnost, najtrdnější temelj vsake države in vsake vlade. S kakšnimi krvnimi žrtvami, s kakšnimi hudimi pretreslaji državnega telesa, zlasti na Angleškem in Francoskem, si je bilo treba priboriti spoznanje, ki je izraženo v načelu: »Justitia regnum fundamentum«!

Toda ne le strankarsko sodstvo, tudi strankarska uprava mora, če dolgo traja, omajati vsako vladno obliko v njenih temeljih. Uradnik si mora kot služabnik države predvsem obvarovati svojo notranjo neodvisnost, da more ostati v službi zmožen tiste objektivnosti, ki je potrebna za pravično, zakonu ustrezno upravo. Javni uradnik, ki se zapiše politični stranki in se strankarsko-politično udejstvuje, bo kmalu postal žrtev tistega načina opazovanja stvari, ki hoče predvsem sleherno vprašanje opazovati s političnega vidika in končno tudi z istega vidika obravnavati. Kompas njegovega uradovanja bo motilo magnetično polje stranke in ga vrglo iz prave smeri.

S tem se pa moti tudi nadaljnja podlaga zavestne, smotrene in trajne državne uprave, namreč zaupanje prebivalstva v upravljanje javnih zadev. Uradnik, ki v javnosti politično stopa v ospredje, bo vselej izpostavljen sumnji, da svoje službe ne izvršuje izključno po stvarnih vidikih. Državljan, ki se obrne na urad, bo le preveč lahko dvomil o objektivnosti uradnika, kadar izpade odločba v njegovo škodo, ker se mu zdi, da je pravica na njegovi strani. Zlasti avstrijski državljani s nezaupanjem mnogo manj varčujejo kot pa z izrazi zaupanja. Atmosfera zaupanja v upravo je nujni pogoj za poslovanje upravnega aparata brez trenja, za mirno in stalno vodstvo državnih poslov. To jamstvo pa more nuditi edino in samo neodvisni poklicni uradnik, ne pa po stranki postavljeni strankarski uradnik, katerega zmerom obremenjuje sumnja neobjektivnosti, to je nepravičnega poslovanja.

Toda ne le za upravni aparat, tudi za uradnika samega je strankarska usmeritev huda nevarnost. Poklicni uradnik noče biti, kakor se n. pr. to dogaja v ameriških demokracijah, samo toliko časa uradnik, dokler je na krmilu njegova stranka, s katero pade tudi sam, vsled česar si za to nevarnost mora v štirih letih svoje zaposlitve nabrati zadostnih »rezerv«. Poklicni uradnik gleda v svojem uradniškem značaju poklic, poverjena mu je »služba«, on ni poslovni človek v javnih zadevah, temveč stoji v posebnem razmerju zvestobe napram državi in samo ti — in ne katerikoli slučajno vladajoči stranki — je posvetil svoje življenje. Osebnostne izpremembe v vladi ga ne morejo odvrniti od tiste smeri uradovanja, katero mu predpisujeta zakon in dolžnost. Obvarovan je pred tem, da bi moral ob spremembah v vrhovnem vodstvu svojega urada nuditi svetu sramotni prizor, kako zdaj kot uradnik menja strankarsko prepričanje. Zato se bo, če je odkrit in naravnost značaj, počutil v uradovanju samo tedaj dobro, če se je vselej varoval političnih strasti in če ve, da bo tudi pod novim predstojnikom kot samozavesten mož mogel, kakor dotle, izvrševati službo, samo na podlagi zakona in pravičnosti.

Poklicni uradnik nima nič skupnega s partijskim uradnikom s strankarsko knjižico. Zanj in z njegovo stališče do države odločujejo popolnoma drugi vidiki kot za partijskega

uradnika. Saj uteleša del državne sile in ne more biti nič drugega kot izvršni organ volje države, katero vlada predstavlja, in to v oblikah, določenih z zakonom. Zato so pa tudi poklicnemu uradniku zajamčene posebne pravice in je v uradovanju postavljen pod posebno državno varstvo. Napram državi stoji v javnopravnem razmerju, ne pa v delovnem razmerju napram neki stranki. Vsaka strankarska usmeritev, uradništva pa tudi vsako združevanje uradnikov po strankarskih vidikih, mora omajati to trdno podlago,

končno pa skriva tudi za uradnike same skoro nedogledne nevarnosti.

Nepolitično organizirani uradniki so prepričani, da s tem stališčem služijo tudi intencijam sleherne vlade in zlasti sedanjemu vodstvu naše države. Zato nepolitično organizirani uradniki mislijo, da najbolje izvršujejo svoje dolžnosti in najbolje služijo ti ideji, če se tudi v bodoče drže daleč vstran od vseh političnih strasti, strankarskega uradovanja in političnega združevanja, temveč če služijo zbiranju, združitvi — ne pa ločevanju.

Novi finančni zakon

V »Službenih Novinah« od 29. marca, št. 73 — XVIII, je objavljen finančni zakon za leto 1934/35. Zakon je zelo obširen, tako da obsega navzlic svojim 79 paragrafom celih 47 strani priloge »Služb. Novin«.

Navzlic predpisom zakona o drž. računovodstvu, po katerih bi moral vsebovati zakon samo čisto proračunsko tehnične in strokovne blagajniške predpise in navodila za izvajanje drž. proračuna, je v njem tudi letos vse polno čisto specialnih zakonskih določb, ki znatno spreminjajo premnoge določbe najrazličnejših dosedanjih zakonov in pravilnikov s področja prav vseh ministrstev. Da se s tem seveda že itak težaven pregled naše zakonodaje še otežuje, je jasno.

V naslednjem bomo navedli poglobitve in najvažnejše določbe fin. zakona, kolikor se tičejo državnega uslužbenstva in to le načelnih in splošno veljavnih vprašanj, zlasti pa tiste predpise, ki spreminjajo določila uradniškega zakona.

V prvih paragrafi so vsebovane določbe o izvrševanju drž. proračuna, ki se v glavnem ponavljajo od leta do leta. Slede nato navodila in določbe iz resortov posameznih ministrstev, počenši s finančnim. Za danes se omejimo na določila III. oddelka, ki vsebuje splošne določbe.

Ministrski svet je pooblaščen, da more izdajati zakonske uredbe v svrhu ureditve in olajšave gospodarskih razmer in za pospeševanje pridobitne delavnosti. Prav tako se pooblašča ministrski svet, da more v svrhu sistematske in smotrene štednje ukreniti vse potrebno. Vsi predpisi o kakršnihkoli prejemkih in postranskih dohodkih drž. uslužbencev, pa naj bodo to dnevnice, nagrade, honorarji, tantijeme itd., državnih, samoupravnih uslužbencev, aktivnih in upokojenih, se morajo znižati za polovico dosedanje višine. Prav tako se mora znižati število upravnih in nadzornih odbornikov državnih gospodarskih, pridobitnih in denarnih zavodov, neglede na določbe o trajanju teh odborniških mest.

Ministrski svet bo določil pogoje nadaljnjemu obstanku uslužbenk v drž. ali samoupravni službi, če so njihovi možje prav tako v državni, samoupravni ali privatni službi, ali če imajo dovolj dohodkov za vzdrževanje družine. Prav tako se bodo določili pogoji za zaposlitev, kadar je več oseb iz iste družine v državni ali samoupravni službi. Z virmiranjem prorač. postavk se smejo povišati krediti iz vseh prihrankov, pridobljenih na opisani način, to pa tako iz osebnih kakor tudi materialnih kreditov vseh ministrstev.

Izvršila se bo revizija posebnih določb, nagrad in drugih postranskih prejemkov, katere prejemajo državni uslužbenci po dosedanjih specialnih predpisih poleg svojih rednih prejemkov. Ti postranski dohodki se bodo znižali najmanj za 50%.

Za pripravo sistemizacije uslužbenških mest se bo pregledalo število osebja in obseg poslovanja posameznih državnih oblastev in se bodo po po-

trebi poedina odpravila ali združila.

Finančni minister je pooblaščen, da z zakonsko uredbo reorganizira finančno kontrolo in spremeni vse zadevne zakone.

Glede izplačil novih pokojnin, glede nastavitve uslužbencev na kredit drugih in glede postavljanja in premeščanja uslužbencev so ponovljene dosedanje določbe. Zanimiva je tudi že stara odredba, da mora uradnik, ki je izdelal odločbo, katero je kesneje drž. svet razveljavil, plačati iz svojega vse prejemke, ki se tožitelju s to razsodbo naknadno priznajo.

Ponovljeni so tudi predpisi o postranskih zaposlitvah drž. upokojencev v državni in samoupravni službi ter določbe o znižanju pokojninskih prejemkov vsled tega. O tem bomo poročali o priliki natančneje. — Zanimivo je, da te določbe ne veljajo za župane in druge občinske dostojanstvenike — drž. upokojence, ki prejemajo za to svoje delo nagrade. Le-tim ostane pokojnina neokrnjena.

Začasne upokojitve se smatrajo definitivnim po preteku enega leta od dne začasne upokojitve.

Organi javne varnosti, ki nimajo pravice do pokojnine, kakor tudi privatniki, ki se pri izvrševanju te službe brez lastne krivde poškodujejo, tako da postanejo nesposobni za delo in pridobivanje, imajo pravico do invalidnine po inval. zakonu, če so siromašni. Če pa pri izvrševanju varnostne službe umro, pritiče ta pravica njihovim preostalim družinam. — Učiteljem glasbenih šol, ki so imele pravico izdajati javno veljavna spričevala, preden so bile spremenjene v drž. konzervatorije, se prizna odslužena doba, če se upokoje kot ravnatelj drž. konzervatorija. — Državne podpore, ki se izplačujejo na podlagi zakona o drž. pomoči od 16. febr. 1929, se ne morejo zarubiti za nobeno terjatev.

Oficirji in njihove družine, katerim je bila pokojnina odmerjena po zakonu o ustr. vojske in mornarice od 6. nov. 1929, se prevedejo s 1. apr. 1934 na višje pokojnine po določbah novega zakona od 30. septembra 1931. — Upokojenim oficirjem, upokojenim po zakonu o ustr. vojske in mornarice od 9. avg. 1923, se od dne 1. aprila 1934 dalje poveča pokojnina takole: armadni general za 800 Din, divizijski general za 700 Din, brigadni general za 500 Din, polkovnik in podpolkovnik za 400 Din na mesec.

Dvomesečna posmrtna podpora po § 95 u. z. pripada ženi ali otrokom samo tedaj, če nimajo niti premoženja niti dohodkov od premoženja ali od osebnega dela.

Vdova izgubi pravico do rodbinske pokojnine odslej tudi če stopi v samoupravno službo, ki ji jamči pokojnino, dokler služba traja. Če dobi pokojnino od samouprave, ne more obdržati obeh pokojnin, temveč le eno, ki si jo sme izbrati.

Kadar se uslužbenec pomakne v višjo skupino, preden je dovršil v nižji eno leto službe, mu ostanejo do konca začetega leta dotedanji prejemki. Nato

mu pripadajo eno leto prejemi predhodne skupine, iz katere se je izvršilo napredovanje, in še le po poteku tega leta ima pravico do prejemkov nove skupine.

Članom komisij za državne strokovne izpite ne pripada nagrada ne od države in ne od kandidatov. Vsi nasprotni predpisi se razveljavijo. Edino člani komisij za profesorske izpite prejema nagrado iz državne blagajne, ki se šele določi. — Za nadure se ne plačuje nagrada razen osebnju, ki izvršuje državni proračun in zaključne račune. Ne velja pa ta določba v primerih,

kjer so specijalni zakoni drugače določili. — Šefom in preglednikom računov krajevnih kontrol se ne more brez dovoljenja glavne kontrole izplačevati nagrada za delo pri uradih, kjer so postavljeni. — Pripravniki državnih pravobranilcev morejo po 3 letih službe opraviti sodniški izpit. V rok treh let se računa tudi čas odslužen v sodno pripravniški službi ob neposrednem prehodu iz sodne stroke.

O posameznih pomembnejših določbah, ki se tičejo samo uslužbencev nekaterih resortov, bomo pa v kratkem še poročali.

Varčevanje na Francoskem.

Zaradi nameravanega znižanja prejemkov državnih uslužbencev in upokojencev je prišlo na Francoskem v zadnjih letih že nekajkrat do padca vlade in je bilo prav to vprašanje tudi neposredni povod za velike politične pretresljaje letos v februarju. Zato ni čuda, da je ob predložitvi sedanjega proračuna francoski finančni minister izjavil, da so uradniški prejemki tako nizki, da jih nikakor ni mogoče znižati, ker bi se sicer ogrožala eksistenca stotisočev družin, ki že itak težko žive. Znižanje prejemkov bi pa bilo tudi nevarno z javnega stališča, ker bi upravičeno razburilo državne nameščence in omogočilo razmah nepoštenosti in še večji korupciji v javnem službovanju. Poročilo o tem objavljamo pod zaglavjem »Po svetu«.

Zanimive so številke o višini francoskega državnega uslužbenstva. Leta 1914. je bilo na Francoskem 619.000 državnih uslužbencev, leta 1933. je pa to število zraslo že na 857.000 uslužbencev. Dasi je sicer tudi v Franciji denar sorazmerno mnogo izgubil na vrednosti, in so bile plače že nekajkrat zmanjšane, se je vendar zaradi porasta osebja proračunski kredit za osebne izdatke močno zvišal.

Zato je francoska vlada tik pred veliko nočjo sklenila, da se posluži pooblastil, katera ji je dal parlament v svrhu čim večjih prihrankov v drž. gospodarstvu. Predvsem namerava vlada znižati uradniški stalež. Število drž. uslužbencev se bo znižalo za 10%. To namerava doseči vlada tako, da je že znižala osebne kredite za drugo polo-

vico proračunskega leta za 10%, zaradi česar bo treba odstraniti iz službe oz. upokojiti približno 86.000 nameščenec. Izbrali se bodo seveda predvsem najstarejši, potem pa tisti, ki imajo sicer premoženje ali druge dohodke.

Hkrati je pa odredila vlada, da se vsem aktivnim in upokojenim uslužbencem takoj znižajo prejemki, in sicer od 5 do 10%. S tem mislijo prihraniti do 500 milijonov frankov, znižanje staleža naj bi pa vrglo 750 milijonov prihrankov. Revizija pokojnin in odvzem istih upokojencem, ki niso edine nanje navezani, bo dosegla 500 do 700 milijonov frankov prihrankov. Pokojnine se znižajo največ do 30% dosedanje višine. Vsega skupaj naj bi se s temi ukrepi in s črtanjem vojaških in invalidskih pokojnin prihranilo do 2,5 milijarde frankov. Reorganizacija železničarske službe naj bi pa prinesla še prihranek okoli 300 milijonov frankov.

Značilno in posnemanja vredno je pri tem ravnanje prezidenta francoske republike in članov vlade. Prezident je sam ponudil, da se mu znižajo prejemki za 20%, vsi ministri so pa pristali prostovoljno na 15% znižanje plač.

O silnem odporu drž. uslužbenstva, organiziranega v strokovnih sindikalnih organizacijah, ki se pripravljajo, bomo prihodnjič kaj več poročali. Bati se je, da se bo francosko državno uslužbenstvo znižanju prejemkov krepko uprlo. Uradniki zatrjujejo, da bi se enaki ali pa še večji prihranki mogli doseči s pravičnejšo razdelitvijo davčnih bremen.

Načelne odločbe državnega sveta.

Dve odločbi občne seje št. 32.776/33.

I.

Člen 42. v zvezi s členom 34. zakona o državnem svetu in upravnih sodiščih glede učinka novega upravnega akta o povišanju državnih uslužbencev, izdanega v izvršitvi razsodbe državnega sveta o prej razveljavljenem upravnem aktu glede tega povišanja, je treba razumeti takole:

Če je ukaz o povišanju po skupinah razveljavljen samo iz razloga, ker

uslužbenec ob povišanju ni izpolnjeval zakonskega pogoja glede let službe, toda je ta pogoj izpolnil, preden se izda ukaz v izvršitvi razsodbe državnega sveta, mu mora priznati upravno oblastvo, ko izvrši razsodbo, z ukazom prej dano skupino z dnem, ko je bil tudi ta pogoj izpolnjen.

Kar je rečeno za ukaze, velja tudi za odločbe (rešitve).

Jules Lemaître:

Razbojnikova prijateljica.

(Na robu evangelijskega.)

Jezus je torej šel v Kafarnaum s Petrom, Andrejem, Jakobom, Janezom, Tomažem in Judom. Zakaj ni jih bilo še dvanajst.

Da bi se izognili hudi pripeki, so odšli malo pred sončnim zahodom in morali bi hoditi dober del noči.

Viri so se jim skoro posušili. V usnjeni mošnji, katero je Juda nosil pod plaščem, ni ostalo več kot šest srebrnih denarjev. Toda v Kafarnaumu naj bi se Peter, Andrej, Jakob in Janez za nekaj mesecev lotili svojega ribiškega posla, Tomaž pa naj bi delal kot čevljar. Juda bi pa vstopil za ta čas v pisarno kakega cestnarja, da bi tam pisal. Stanovali naj bi vsi skupaj pri Salomi, materi Jakobovi in Janezovi, k. je imela prostorno hišo. Pozneje, ko bi zbrali kaj denarja, bi se spet odpravili naprej in šli znova za Jezusom, ki je propovedoval po vsi Galileji.

Pot se je vila med oljkami. Zakrivljena debla so se črno odražala na nebu, rdečem od zahajajočega sonca.

Juda je dejal tovarišem:

»Pridružil sem se vam zato, ker ljubim pravico. Lov vam bo malo vrgel. Vrgel bi vam več, če bi se znali združiti z drugimi ribiči na jezeru, da bi vsilili cene ribjim trgovcem, ki so krivični in pohlepni ljudje.«

»To je resnično,« je rekel Janez, »toda govoriš kakor da bi ta svet ne bil samó minljivo bivališče.«

»Tudi kar je minljivega, ni treba da zaradi tega zaničujemo,« je odvrnil Juda...

Počasi se je dvigal mesec in njegovi žarki so deževali kakor moder pepel skozi oljkove veje.

Kmalu je cesta zavila skozi nekako sotesko med skalnatima bregovima.

Pet mož je planilo iz grmovja. Obrazi so jim bili divji in oboroženi so bili z noži in bodali. Eden izmed njih, poglavar je bil visoke rasti in je nosil perjanico na turbanu.

Zastavili so cesto popotnikom in jim zapovedali z grožnjami, naj se ustavijo.

Peter je dvignil gorjako v obrambo. Toda Jezus je rekel:

»Ne upirajte se.«

In Tomaž je zamrmral:

»Lepa reč, roparji se bodo oropali sami sebe.«

Roparji so prebrskali obleke Jezusu, Petru, Jakobu, Janezu, Andreju in Tomažu in niso v njih nič našli.

Toda, ko je Juda hotel pobegniti, ga je poglavar razbojnikov ujel, mu vzel mošnjo in ko je našel v nji šest denarjev, je rekel:

»Malo je, pa je vendarle nekaj, vsaj za te slabe čase.«

II.

Čas, ki ga je prebil upokojeni državni uslužbenec v vojnem času v vojaški službi, se šteje po točki 4. § 270. zakona o uradnikih za pokojnino tako, da se prizna ta čas po dejanskem

Zborovanje ljubljanskih zadrugarjev.

O poteku občnega zbora Zadruge drž. uslužbencev za nabavo potrebščin v Ljubljani, ki se je vršil 21. marca v dvorani Delavske zbornice, bomo v naslednjem objavili še nekaj podatkov, ki naj izpopolnijo v zadnji številki objavljeno poročilo g. nadsvetnika Skalarja.

Ker ob napovedani uri ni bilo zbranih dovolj zadrugarjev, — žalostno spričevalo stanovske nezavednosti! — se je pričelo zborovanje ob 8. uri. Predsednik upravnega odbora, g. nadsvetnik Alojz Žigon je uvodoma pozdravil zastopnika Zveze nabavljalnih zadrug, g. nač. Deržiča, zastopnika Nabavljalne zadruge iz Kranja, mladostno idealnega zadrugnega organizatorja g. dir. Košnika in zastopnika sestrške Nabavljalne zadruge drž. železničarjev v Ljubljani, g. C. Zupana. Nato je prečital revizijsko poročilo in hkrati pojasnjeval delo odbora. Večina nedostatkov je že odpravljena. Zadruga se glede kreditiranja blaga članom drži pravilnika, katerega je izdala Zveza. Posebnega pravilnika odbor še ni sestavil. Kurivo se daje na odplačilo v 10 obrokih, namesto v šestih, kakor predpisuje ta pravilnik. — Zborovalci so poročilo brez debate soglasno sprejeli.

K poslovnemu poročilu je predsednik pripomnil, da je imel upravni odbor v minilem letu 15 sej, ožji poslovni odbor, ki odpravlja tekoče posle, pa po tri seje vsak teden. V računu je upoštevan tudi kalo, to je izguba na blagu, ki nastane v trgovini zaradi osušenja, raztresenja, netočnosti pri tehtanju in dr., in znaša 1'22%, medtem ko naj bi po mnenju Zvezinih revizorjev znašal največ 0'80%. Razloga teh nedostatkov ni mogoče ugotoviti in je odbor zato predlagal, naj se ta razlika odobri. Kosmati dobček pri specerijskem blagu je znašal samo 14'2%, kar služi v dokaz, da se je blago oddajalo res po najnižjih možnih cenah. Prodajalna je med letom uvedla prodajo porcelana in steklenine. — Ker se na poziv k poročilu ni nihče oglasil, je občni zbor soglasno odobril tudi letni račun.

Nato se je čisti prebitek za leto 1933. soglasno tako-le razdelil: 30% za rezervni sklad (Din 93.890'15), 3% za pokojninski sklad (Din 9.389'01), 5% za nagrade uslužbencem (Din 15.648'36), 1% za kulturne in dobrodelne namene (Din 3.129'67), 4% za nagrade odbornikom (Din 12.518'69). Članom se povrne od čistega prebitka 54%, to je skupaj Din 169.002'25.

Po poročilu predsednika nadzornega odbora g. nač. Sancina, ki je po-

trajanju, poleg tega pa še po eno celo leto za vsako koledarsko leto, v katerem se je dotični uslužbenec udeleževal vojne.

Op. ur. Obširno pravno utemeljitev obeh prednjih važnih načelnih odločb objavimo prihodnjič.

udarjal, da je bilo poslovanje vse pohvale vredno, so zborovalci soglasno izrekli razrešnico obema odboroma.

Ker sta po pravilih z žrebom izpadla iz upravnega odbora gg. V. Slamič in Al. Megla, iz nadzornega odbora pa gg. V. Markič in J. Šega, je bilo treba voliti nove odbornike. Ker so posamezni člani zahtevali, naj se izmenjajo dosednji odborniki z novimi, da se na ta način odbor osveži in ker se je zahtevalo glasovanje glede te točke, se je po kratkem odmoru vršila volitev. Vloženi sta bili dve listi. Za prvo listo, na kateri so bili dosednji odborniki in kot namestniki gg. L. Paljk, Ign. Zima, Ant. Spend, Iv. Junc oz. gg. Val. Kobav, I. Gvardjančič, J. Ferluga, je z dvigom rok glasovalo 116 zadrugarjev, s čimer je bila lista izvoljena. Za drugo listo je glasovalo 44 članov.

Zastopnik Zveze, g. Deržič, je v daljšem temperamentnem govoru pozdravil zborovalce in uvodoma naglasil veliko nezanimanje za zadrugno idejo, ki vlada med ljubljanskimi nameščenci. Dokaz je neznatna udeležba, ko se je zborovanja od 1500 članov udeležilo komaj dobra desetina. Najboljši odgovor na vse neštevilne napade na naše zadrugništvo bi bila parola: Vsi v zadruge! Zveza v Beogradu je skušala doseči vse, da se omilijo zakonski ukrepi, katere so predlagali masprotniki zadrugarstva. Zaradi novih določb o izpremembah davčnega zakona, po katerih naše zadruge ne smejo prodajati »luksuznih« predmetov in alkohola, če hočejo obdržati pridobninsko prostost, bo treba še povečati propagando za pristop novih članov in za čim popolnejšo in doslednejšo spopolnitev poslovanja zadrug.

Tudi zastopnik vzgledno delavne kranjske zadruge, g. Košnik, je živahno pozdravil zborovalce in poudarjal, da je rešitev drž. uslužbenstva in upokojencev samo v strnjeni organizaciji, ki naj skuša doseči tudi vpliv v javnosti, zlasti pa naj zaupa pri volitvah v zakonodajne in samoupravne korporacije vse glasove nepogojno samó lastnim stanovskim tovarišem, ki bodo pripravljali delovati za naše težnje.

V imenu železničarske zadruge je g. Zupan prav tako prisrčno čestital zadrugi na lepem uspehu in želel ji še večjega razmaha. Potrebno je, kar najtesneje sodelovanje vseh naših zadrug, ki bodo na vse zadnje, navzlic silnemu pritisku pridobitnika, vendarle zmagale in osamosvojile ves naš stan.

Zborovanje je pteklo — kar je treba z ozirom na dosedanje skušnje

In dostavil je:

»Le pojdite mirno naprej. Nič drugega hudega vam ne bom storil.«

Jezus je torej z učenci šel naprej po cesti in jim pripovedoval o kraljestvu Božjem.

Toda Juda ni nehal tarnati. Rekel je Jezusu:

»Učenik, saj mi ni za denar, temveč za pravico. In prav zato bi hotel, da bi bil denar enakomerno razdeljen med ljudmi... Sanjam o bratovski družbi, kjer bi vsi delali za skupnost in gojili čednosti, jaz bi bil pa oskrbnik in zakladnik, da bi mogli oni v miru živeti.«

Ob teh besedah se je Tomaž nasmehnil. Jezus mu je pa odgovoril s prispodobno o pticah izpod neba in o lilijah, ki ne predejo.

In ker je mesec pravkar izginil, niso opazili, da jim je sledila neka ženska.

V zavetju, katero je tvorilo skalovje, so se ustavili in legli spat. In Janez je veselo dejal:

»Zaspimo brez skrbi, kakor lilije na polju. Ker nimamo prav nič več, se tudi ne bojimo več razbojnikov.«

Ko so se prebudili ob zori, so zagledali žensko, ki je stala v bližini in jih opazovala. V roki je držala mošnjo. Ta ženska, še mlada in z živo pobarvanimi lici, je bila odeta v malovredna blesteča, pa že pono-

šena oblačila in je nosila na zapestjih in nad členki zlate obročke.

Stopila je k Jezusu in mu vrnila mošnjo rekoč:

»Tu imaš, Gospod, kar so vam vzeli.«

Jezus je izročil mošnjo Judi, ki jo je odprl in pogledal, koliko je v nji.

»V ti mošnji,« je rekel Jezus, »je bilo včeraj šest denarjev. Zakaj jih je danes v nji devet?«

»Res je,« je pritrdil Juda.

Ženska je zardela in se ni upala odgovoriti, toda Tomaž ji je vljudno dejal:

»Gospa, zelo ti moramo biti hvaležni. Toda kako je prišel naš denar v tvoje roke? In zakaj nam ga vračaš, pa še obrestmi?«

»Jaz sem,« je odgovorila ženska, »prijateljica Dizmova, poglavarja razbojnikov. Vsem jim pripravljam hrano in jim krпам oblačila. Toda sem samo Dizmova. Včeraj nisem bila daleč od njih, ko so vas oplenili in prav jaz sem jim naznanila, da prihajate. Toda ko sem vas videla od blizu, ste se mi zdeli čisto drugačni kot drugi ljudje. In zato sem šla za vami, med tem ko so se Dizma in tovariši vrnili v stari razrušeni grad, kjer prebivamo. Slišala sem besede vašega učenika. Videla sem, da ste revni, spoznala sem, da ste dobri. Torej sem se hitro vrnila k mojemu prijatelju. Med tem ko je spal, sem mu vzela mošnjo in vam vam jo prinesla nazaj, položila sem pa vanjo še tri denarje. Nikar se mi ne za-

še posebe poudariti — v popolni harmoniji, res dostojno, mirno in v najlepšem redu. Videti je, da je vzorno poslovanje odbora našlo obče priznanje vsega članstva, ki stoji v tesnih vrstah za odborom. Le s složnim sodelovanjem vseh združnikov bo mogoče doseči še lepše uspehe. Zato vsi na delo za našo Nabavljalno zadrugo,

ki naj postane gmotno oporišče vseh ljubljanskih drž. uslužbencev. Predvsem pa: več zanimanja za svojo zadrugo.

Obleke kemično čisti, barva, plislra in lika tovarna J. O. S. REICH.

Izplačila drag. doklad upokojencem.

Od dravske finančne direkcije smo prejeli:

»Za prejemanje osebne in rodbinske draginjske doklade mora vložiti vsak upokojenec in upokojenka v aprilu 1934. pri dravski finančni direkciji v Ljubljani novo prijavo, in sicer samo eno in ne v dveh primerih.

Prijave, ki jih je direkcija v tem mesecu že prejela, so zelo pomanjkljive, zato se upokojenci opozarjajo, da izpolnijo svoje prijave po teh-le navodilih:

1. Število likvidacijskega lista je treba navesti, da ne nastanejo zamenjave pri enakih imenih. To število je zapisano na kuponu vsake čekovne nakaznice, po kateri dobi upokojenec svojo pokojnino po pošti.

2. Zvanje, ki ga je imel upokojenec ob upokojitvi, mora biti zapisano točno tako, kakor je navedeno v odločbi o odmeri pokojnine.

3. Vsi razpredelki prijave naj se izpolnijo z besedilom. Na primer, če našteje osebe nimajo nobenih dohodkov, ni dovolj, da se napravi v tistem razpredelku črta, ampak se mora za-

pisati: nima nobenih dohodkov

4. Skupno življenje moža in žene potrđita dva državna aktivna uradnika ali dva državna upokojenca.

5. Glede otrok, ki so dopolnili 16. leto starosti in se še šolajo, naj se prilože potrđila šol, sicer se za take otroke rodbinske draginjske doklade ne izplačajo več.

6. Za potrđila o dohodkih upokojencev in njih rodbinskih članov so pristojne izključno davčne uprave. Potrđila občin pri nas ne veljajo, ker naše občine ne pobirajo davkov.

7. Rojstne liste je treba priložiti za otroke, za katere jih upokojenec še ni vložil ob prejšnjih rokih za vložitev prijave ali pa ob rojstvu.

Prijave, ki ne bodo izpolnjene po teh navodilih, bo dravska finančna direkcija vračala. Kjer bo zaradi nedostatkov v prijavi dopusten dvom, če pripada upokojencu osebna ali rodbinska doklada ali ne, bo direkcija izplačevanja draginjskih doklad ustavila. Prav tako ne dobe draginjskih doklad več upokojenci in upokojenke, ki ne vložijo svojih prijav pravočasno.

Vestnik.

Vzglebna kulturna požrtvovalnost. Na zadnjem obnem zboru naše ljubljanske železničarske Nabavljalne zadruge so zborovalci z velikim navdušenjem sklenili, da se iz čistega prebitka za leto 1933. nakaže akciji za zgraditev poslopja univerzitetne knjižnice v Ljubljani znesek 10.000 Din. S tem je vplačala železničarska nabavljalna zadruga za gradnjo tega prepotrebneega znanstvenega zavoda en kamen. Ta posnemanja vredna gesta naše železničarske zadruge je najboljši odgovor na neskončne napade nekih »gospodarskih« krogov na naše uradniško zadrugarstvo. Radovedni smo, koliko bo v ta namen žrtvovalo tudi ljubljansko pridobitništvo.

Deljene uradne ure v državnih uradih. Ministrski svet je sklenil, da so od 1. aprila uradne ure v državnih uradih ob delavnikih od 8. do 12. in od 15. do 18., ob sobotah pa od 7.30 do 13.30 ure.

Finančni odbor senata o nas. Iz poročila, katero je finančni odbor senata predložil na seji dne 20. marca plenumu, objavljamo naslednji odstavek, ki se tiče državnih uslužbencev in njihovih prejemkov: »Materialni izdatki, ki služijo v prvi vrsti za pospe-

ševanje gospodarstva ter za izboljšanje socialnih razmer, so v primerih z osebnimi izdatki dokaj nesorazmerni. Posebno nezdružljiva je pojava, da se izdatki za pokojnino z vsakim letom večajo. Ta pojav se mora na vsak način odpraviti, ker je proti interesom zdrave proračunske politike. Prav tako smatra finančni odbor senata, da je 207.000 aktivnih drž. nameščenecv absolutno preveč ter da je treba to število znatno znižati, to pa s postopnim poenostavljenjem celokupne državne uprave. Finančni odbor upa, da bo vlada tudi v tem pogledu pravilno izkoristila dana ji pooblastila.

Proti omoženim ženskam v drž. službi. Po poročilih iz Beograda bo v kratkem izdana prva uredba o odstranitvi omoženih uslužbenk iz drž. službe. Vsem takim nameščenkam se nameravajo znižati draginjske doklade v sorazmerju s plačami njihovih mož, upoštevali pa bodo pri tem število otrok. Za primere pa, kjer rodbine niso navezane na zaslužek žene, ker imajo možje dovolj dohodkov, bodo izdali ostrejšje navedbe, ki bodo veljale tudi za hčere bogatih staršev, ki niso navezane na zaslužek v državni službi. Prihranki, ki jih bodo s tem dose-

»In potem«, je rekel Juda Tomažu, »ko že zna plesati, bo plesala po mestih, kamor bomo šli. Jaz bom oznanjal predstavo. In od slehernega gledalca bomo pobirali po en bakren novčič.«

»Ah ne!« je rekel Janez. »Nič več ne sme biti plesalka in nič več zbujati moškimi poženje po tistem, kar ni dovoljeno. Če hočeš, gospa, te spremimo k moji materi Salmi. Ostala boš pri nji. Naučila te bo krpati mreže. In večkrat na leto boš videla našega učenika.«

Ženska se je pomišljala. In med tem ko je poslušala druge, je gledala samo Jezusa.

Nazadnje je rekla:

»Če se vrnem k Dizmu, me bo tepel, to je res, toda ne prehudo. Razen tega me pa potrebuje. Bil bi nesrečen, če ne bi ostala več pri njem. In morda bi postal hudobnejši. Potem pa, rada ga imam. Imela sem ga sprva rada zato, ker se mi je zdel lep. Toda še več: pred vami je bil on prvi, ki je bil dober z menoj. In rada ga imam tudi zato, ker poklic, ki ga izvršuje, ni vselej tako prijeten, kakor bi kdo mislil, in ker sva že zelo pogostoma skupaj trpela. Pripovedovala mu bom o rečeh, katerih sem slišala to noč iz ust vašega učenika, med tem ko sem šla z vami. Zakaj nisem jih pozabila. Taka je moja misel. Sicer pa, storim kakor bo hotel vaš učenik.«

»Ženska«, je rekel Jezus, »vrni se k svojemu tovarišu.« K. D.

gli, se porabijo za zasedbo praznih učiteljskih in profesorskih mest, ki jih je okoli 2000. Nastavili pa bodo le moške, ker hoče vlada predvsem zaposliti kvalificirani moški naraščaj.

Ženske v državni službi. Beograjsko Združenje vseučiliško izobraženih žena je na svojem nedavnem obnem zboru razpravljalo tudi o vprašanju odpusta žensk iz drž. službe. Ugotovilo se je, da se enostavno z odpuštom žensk cilj ne bi dosegel. Po mnenju društva bi bilo treba izbirati najspodobnejše uradne moči med moškimi in ženskami. Merilo pri tem naj bi bila službena ocena, dosednji uspehi v službi in končno gospodarske razmere poedincev, bodisi moških ali žensk. Resolucija naglašja, naj se izvrši, če je revizija drž. uslužbenstva potrebna, sistematski pretres vseh uradnikov neglede na spol. Reducirajo naj se samo tisti, ki niso strokovno usposobljeni za svojo službo, ali ki so nepovoljno ocenjeni oz. ki nimajo kot uradniki tako nadpovprečnih sposobnosti, da bi bili nepogrešljivi. Povprečne in podpovprečne moške ali ženske uslužbenke bi bilo treba reducirati, zlasti če imajo razen plače druge zadostne dohodke. V redukcijski komisiji naj pa bodo zastopane tudi drž. uslužbenke.

Zborovanje računskih uradnikov. Združenje drž. račun. uradnikov kraljevine Jugoslavije ima letos svoj redni občni zbor v Splitu, in sicer v dneh 23. do 26. maja, torej pred pravooslavimi binkoštnimi prazniki. Z občnim zborom je zvezanih več izletov z ladies.

Podpore vdovam in sirotam državnih uslužbencev. Hranilni in posojilni konzorcij, kreditna zadruga državnih uslužbencev v Ljubljani, bo po sklepu seje upravnega odbora razdelil za leto 1934. iz fonda za članske namene 15 podpor po Din 200.—. Prvenstveno se bo oziralo na vdove in sirote drž. uslužbencev, ki so člani zadruge. Nekolkovane prošnje naj se vložijo naj-

pozneje do 30. t. m. na naslov zgoraj imenovane kreditne zadruge.

Podporno društvo državnih in banovinskih uslužbencev v Ljubljani je sklicalo svoj izredni občni zbor za soboto, dne 28. aprila. Zborovanje bo v gostilni Birk na Borštnikovem trgu 2. Dnevni red: 1. določitev pogojev in prispevkov za nove člane, stare nad 45 let in 2. ustanovitev zadruge »Počitniški dom«.

Učiteljsko in ljubljansk občinski svet. Sresko učiteljsko društvo za mesto Ljubljana je na zborovanju 16. marca t. l. izrazilo obžalovanje, da ljubljansko učiteljsko kot važen činitelj v občinskem svetu nima svojega zastopnika. Soglasno je bila sprejeta zahteva, naj se iz učiteljskih vrst imenuje zastopnik v ljubljanskem občinskem svetu.

Učiteljske stanarine v Ljubljani. Na zborovanju ljubljanskega učiteljskega društva je bila sprejeta poslanica glede predloga, ki je bil stavljen na zadnji občinski proračunski seji, naj se skuša doseči ukinitve uredbe, po kateri morajo občine učiteljsstvu plačevati stanarino. Društvo je ugotovilo, da niti podeželski občinski odbori niso stavlili takih predlogov, in da ima učiteljsko do stanarine zakonsko jamčeno pravico pa tudi moralno upravičenost. Zato društvo ta predlog, katerega je stavlil občinski svetovalec g. Josip Turk, obžaluje.

Nazivanje občinskih organov. Banska uprava je razglasila, da se v uradnem občevarju uporabljajo povsod le nazivi, katere pozna za občinske upravne organe novi zakon o občinah. Po tem zakonu se imenuje župan »predsednik občine«, županstvo oz. občinsko predstojništvo je »občinska uprava«, občinski odbor pa obdrži svoj naziv. Ti predpisi pa ne veljajo za avtonomna mesta Ljubljano, Maribor, Celje in Ptuj, kjer ostanejo še naprej mestna načelstva, predstojnik občine se pa v samoupravnih občinskih zadevah še naprej naziva »župan«.

Iz organizacij.

Članom »Dobrote« XII. redni letni občni zbor »Dobrote«, obmrtnega podpornega društva poštinih nameščenecv v Ljubljani bo dne 12. maja 1934. zvečer v »beli dvorani« hotela Union v Ljubljani. Pričetek ob 19. uri. — Če bi občni zbor ob tej uri ne bil sklepčen, se prične pol ure kasneje, t. j. ob 19.30 in bo sklepčen ne glede na število navzočih članov. — Dnevni red: 1. Konstituiranje obnega zbora. 2. Poročilo odbora. 3. Poročilo pregledovalcev računov. 4. Sklepanje o razrešnici. 5. Predlogi odbora in članov. 6. Sprememba pravil. 7. Volitve. 8. Slučajnosti. — Predlogi članov se morajo najkasneje 8 dni pred občnim zborom pisмено prijaviti odboru, ker se drugače o njih na obnem zboru ne bo sklepalo. — Odbor.

Organizacija učiteljstva meščanskih šol. Dne 11. marca se je vršilo zborovanje učiteljstva meščanskih šol v Laškem. Z obnega zbora sta bili poslani vdanostna brzojavka Nj. Vel. kralju in pozdravna brzojavka prosvetnemu ministru. Predsednik ravnatelj g. Hočevar je podal poročilo o društvenem delovanju, prečital spomence, predložene ministrstvu in opisal intervencije društvenega odbora. Sledila so poročila blagajnice in tajnice. Zborovalci so končno ustanovili dva odbora v organizaciji in sicer pedagoško-didaktičnega in pa stanovsko-političnega. V resoluciji, ki je bila nato sprejeta, so zbrane vse težnje meščanskošolskega učiteljstva: Nastavniki mešč. šol naj se premeščajo in nameščajo samo na tiste šole, kjer so zares potrebni. Absolventom meščanskih šol naj se dovoli vstop na učiteljske, šolnina naj se zavoli odpravi. Ker ima učiteljsko mešč. šol navzlic višji izobrazbi in večjemu delokrogu manjše prejemke kot učiteljsvo osnovnih šol, naj se jim prejemki primerno zvišajo in se omogoči napredovanje v IV. položajno skupino. — Mladinski list »Razori« se tiska v 3600 izvodi po 3 Din številka. Na leto izide po 10 številk.

Zborovanje kaznilniških paznikov. Dne 11. marca se je vršil v Mariboru redni občni zbor Združenja kaznilniških paznikov kraljevine Jugoslavije. Organizacija ima svoj sedež v Mariboru in so se udeležili zborovanja zastopniki paznikov iz kaznilnic v Lepoglavi, Stari Gradski, Zenici, Požarevcu, Nišu in Skoplju. Zborovanje je vodil društveni predsednik g. Ivan Meško, ki je bil s celokupnim odborom vnovič izvoljen.

Organizacija upokojencev v Mariboru. Konec marca se je vršil v Mariboru občni zbor ondotnega Društva državnih upokojencev. Zborovanje je vodil predsednik

društva, dvorni svetnik g. dr. Josip Kronvogel. Društvo šteje po tajniškem poročilu 858 rednih članov, ki stanujejo deloma v Mariboru, deloma pa v drugih krajih bivše Štajerske. Po strokah jih je 197 profesorjev in učiteljev, 121 političnih uradnikov, 112 železniških, 108 vojaških, 98 finančnih, 80 sodnih, 67 poštinih, 58 orožniških in 17 drugih upokojencev. Društveni propagandni odsek je izposloval za člane razne ugodnosti, pravni odsek je pa obravnaval najvažnejša vprašanja društva kot izenačenje staroupokojencev in vprašanje polovične vožnje na železnicah. Društvo se je udeleževalo raznih skupnih akcij drugih društev upokojencev v državi. Z denarnimi podporami je pomagalo najrevnejšim članom. Izvoljen je bil končno dosednji odbor z dr. Kronvogelom na čelu, za tajnika je bil izvoljen nadučitelj g. Anton Ogorelec, za blagajnika pa g. Ivan Koudelka.

LETNA SKUPŠČINA

Udruženja zemljeknjižnih činovnika kraljevine Jugoslavije v Zagrebu, sekcija Ljubljana,

se bo vršila v nedeljo, dne 6. maja 1934. ob 10. uri dopoldne v razpravnih dvorani sreskega sodišča v Laškem.

Dnevni red:

1. poročilo poslovnega odbora sekcije,
2. odobritev računskega zaključka za leto 1933.,
3. proračun za leto 1934.,
4. določitev pristopnine in članarine,
5. volitev članov uprave,
6. volitev treh članov nadzornega odbora in dveh namestnikov,
7. določitev dveh članov v upravni odbor Udruženja,
8. raznoterosti.

Po določenih čl. 10. pravil sekcije sme vsak član postaviti predloge in se udeležiti posvetovanja. Predlogi morajo biti prijavljeni odboru najkasneje 8 dni pred letno skupščino, drugače pa se sme sklepati o njih le tedaj, če to sklone ¾ navzočih in zastopanih zborovalcev.

Vabimo najljubše vse cenj. gg. tovariše(-ice), da se skupščine udeležijo polnoštevilno.

ODBOR.

hvaljajte: Dizma se bo že oškodoval s kakim bogatim kupcem.

»Toda kako moreš,« je rekel Peter, »ti ki si se nam pokazala tako pošteno, kako moreš živeti z razbojnikom od ropov in morda še celo od umorov?«

»Ah, od umorov le prav zelo poredkoma,« je odvrnila ženska. »Moj prijatelj tega ne mara. In če koga ubije, ga zato, da se sam ne pogubi.«

»Toda tudi to je veliko zlo,« je rekel Jakob, »in zdi se, da se tega niti ne zavedaš. Mar te niso učili postave?«

»Postava?« je rekla ženska, »kaj pa je to postava? In kdo naj bi me je bil učil? Rodila sem se zelo daleč od tod, v mestu Aleksandriji. Moja mati je bila tistih ena, ki jim tam doli pravijo hetere. Kot mlada deklica sem plesala po beznicah. Pozneje sem se lotila materine obrti. Toda ker sem pri tem težko živela, me je neki grški trgovec odpeljal v Cezarejo, kjer je posadka rimskih vojakov. Tam sem spoznala Dizmo. Imela sem ga rada in šla sem z njim.«

»Toda,« je rekel Jakob, »to ni mogoče, da ostaneš še naprej z njim in živiš v grehu.«

»Kaj pa je to greh?« je rekla ženska.

»Ostani pri nas,« je rekel Andrej. —

»Naš učenik ti bo razodel Božjo besedo.«

»Ostani pri nas,« je rekel Tomaž. »Ravnali bomo s teboj spoštljivo, kakor da si nam sestra. Če se vrneš k svojemu pajdašu, bo gotovo grdo delal s teboj.«

Zadružne vesti.

Iz ljubljanske Nabavljalne zadruge. — Posmrtnine. Iz dobrotelne skada naše zadruge se je izplačala nedavno g. Muravcu Rupertu, banov. arhivarju, ob smrti hčerke podpora Din 41975, g. Marici Kobetovi pa ob smrti soproga Din 168318. Ta posmrtna podpora se v smislu pravilnika določa po višini nakupov dotičnega člana. — Znižanje cen. Žitna kava »Jara«, prosta, se je pocenila od 5 na 4 Din za kilogram. Olivno olje se je pocenilo pri litru od 15.50 na 15 Din.

Nekaj zadružne statistike. Konec leta je bilo v naši državi 893.770 zadrugarjev. Če vzamemo, da ima vsak teh zadrugarjev svojo družino s povprečno 5 člani, je bilo koncem leta 1932 zadržno organiziranih že skoro 4.5 milijona prebivalcev, kar znači nad 30% celokupnega prebivalstva. Konec leta 1932 je bilo namreč v naši državi 14.264.431 prebivalcev, leta 1931 pa 2.724.329 gospodinjstev. V letu 1932 se je število zadrugarjev pomnožilo za 59.608 članov, to je za 7.10%. Pri Glavni zadržni zvezi je bilo po posameznih zadrugah včlanjenih 777.790 zadrugarjev, to je 87% vseh. V organizacijah, ustanovljenih po zakonu o poljedelskem kreditu je bilo včlanjenih 104.800 zadrugarjev, to je 11.71%, ostali pa so bili včlanjeni tudi v drugih zadržnih organizacijah. Po številu je bilo raznih zadrug 7.869. Podrobnejše podatke o porazdelitvi zadrug na panoge smo že zadnjič objavili.

Samopomoč učiteljskih otrok v Ljubljani. Navedena zadruga je bila ustanovljena za izplačevanje podpor ob otrokovi smrti. Člani zadruge morejo postati starši ali varuhi učiteljskih otrok, ki morejo zavarovati otroke od izpolnjenega 3. do izpolnjenega 10. leta Zadružni delež znaša 10

Din. Za zavarovanje poljubnega števila otrok zadostuje en sam delež. Plačati je še pristopnino, ki znaša od 10 do 50 Din. Samopomoč nakaže ob smrti otroka članu tolikokrat po 10 Din, kolikor šteje zadruga članov. Kadar postane zavarovanec polnoleten, mu zadruga izplača podporo v enaki višini, in sicer naravnost njemu. Če član, ki plačuje za otroka ali varovanca, umre in zavarovanec nima lastnega premoženja ali drugega plačnika, je oproščen nadaljnega odplačevanja. Zavarovanec dobi ob polnoletnosti podporo v višini zneska, katerega bi bila dosegla odpravnina na dan, ko je vplačevanje prenehalo.

Po svetu.

Francoski finančni minister o znižanju plač. V svojem motivnem poročilu k novemu drž. proračunu je francoski finančni minister Germain Martin predložil poslanski zbornici tudi razloge, zakaj se prejemki drž. uslužbencev ne znižajo. Iz poročila navajamo v prevodu nekaj stavkov: »Predvidnost nam ukazuje, da se z vso rezervo lotimo varčevanja, katero bi mogli doseči z revizijo službenih prejemkov in z upravnno reformo. Kar se tiče revizije prejemkov, je naša volja enako trdna kot volja naših prednikov, da zatremo nekatere pretiranosti in da odpravimo zlorabe. Toda ta revizija ne sme privedi do preobčutnih pretresljajev individualnega gospodarskega položaja posameznih uradnikov, s tem da odpravljamo nagrade, ki ustrezajo kot dopolnila k prejemkom za dejansko opravljeno delo in končno ne sme pri državnih uslužbencih izzvati malodušnosti in nezanimanja, kar je zlasti v današnjih okoliščinah treba vsekar preprečiti.«

Avstrijsko učiteljstvo in versko šolstvo. Glavni odbor Avstrijske učiteljske

zveze (Oesterreichischer Lehrerbund) je zavzel ostro odklonilno stališče proti raznim glasovom, ki so zahtevali v Avstriji uvedbo konfesionalnih šol. Imenovana učiteljska organizacija vidi v vsaki spremembi avstrijskega ljudskošolskega zakona v zmišlu konfesionalne razcepitve mladine težko oškodovanje ljudskega občestva in države. Stari avstrijski ljudskošolski zakon naj po zahtevi avstrijske učiteljske organizacije ostane kot vzoren še nadalje v veljavi. Z njim je bil dovoljen vsem, ki imajo pravico do sodelovanja pri vzgoji, primeren vpliv na pouk in vzgojo mladine, verskim družbam je pa verski pouk pripadajočih otrok v polni meri zajamčen. Zato smatra avstrijsko organizirano učiteljstvo, da je po zaslugi tega starega odličnega ljudskošolskega zakona vzgoja mladine v avstrijski republiki ostala na mednarodno priznanem višku in so se vsa politična in strankarska trenja uspešno mogla izločiti iz pouka.

Znižanje staleža železničarjev v Ameriki. V progovni službi ameriških železnic je bilo konec leta 1929. zaposlenih 399.660 uslužbencev. Leto kesneje jih je bilo reduciranih 55.473, leta 1931. prav tako 73.303, leta 1932. pa je bilo reduciranih 58.923 železniških uslužbencev. V letu 1933. je bilo zaposlenih samo še 211.961 železničarjev pri ameriških železnicah. V teh treh letih so železniške uprave prihranile na uslužbenschkih plačah nad 460 milijonov dolarjev.

Delo in eksistenca.

Pod tem imenom se je ustanovilo v Ljubljani društvo, ki je imelo dne 25. marca svoj ustanovni občni zbor. Namen društva je borba proti nezaposlenosti in so glavne društvene naloge naslednje: 1. preprečenje zaposlitve penzionistov; 2. preprečenje zaposlitve poročenih žen, kjer že

morev dohodek zadostuje za preživljanje družine; 3. odprava vsakega nadurnega dela in strogo respektiranje zakonitega delovnega časa; 4. odprava večkratnega zaslužkarstva; 5. borba proti dvojnemu delu moža in žene za enkratni eksistenčni minimum družine, kajti zahtevati je treba, da mora že samo delo moža ali žene zadostovati za preživljanje družine; 6. uvedba delovnih kaznic, ki naj imetniku edino dajejo pravico do zaposlitve v zasebnih podjetjih; 7. borba proti izkoriščanju delavcev in nameščencev s prisilnim štedenjem, naravnim plačevanjem, kavcijami itd.; 8. borba proti redukcijam in ustanovitvam dela; 9. zahteva večjega izvrševanja javnih del; 10. ureitev denarnega vprašanja, da bo mogoče financiranje javne in zasebne delavnosti; 11. borba proti neupravičeni zaposlitvi tujcev. — Kakor je to že običajno, se tudi te zahteve spet v poglavitnem obračajo proti nam, aktivnim in upokojenim drž. uslužbencem. Mar mislijo ljudje, da upokojenci in poročene uslužbenke vrše službo — vsaj po ogromni večini — za svojo zabavo in zaradi luksusa?! Zagotovite tem »dvojnimi zaslužkarjem«(?) vsaj najskromnejšo eksistenco, pa bodo omožene uslužbenke rade šle iz služb v kuhinjo, upokojenci, kateri opravljajo itak beraško plačane postranske službe — ker jih v to sili nezadostna pokojnina — bodo pa še rajši šli na izprehod in svoj postranski zaslužek prepustili drugim.

Zdravstveni droblj.

Napačno je, če napovedujemo bolniku, ki nima teka, po vse popoldneve jedilni list in ga sprašujemo, kaj bo jedel. To mu je zoprno in mu povzroča naravnost gnus pred jedjo. Ne sprašuj dosti in postavi pred bolnika kaj takega, o čemer veš, da je v zdravih dneh rad jedel.

Učiteljska tiskarna

Ljubljana

Frančiškanska ulica

Telefon št. 2312

Račun pošt. hran. 10.761

je najmoderneje urejena in izvršuje vsa tiskarska dela od najpreprostejših do najmodernejših

Tiska šolske, mladinske, leposlovne in znanstvene knjige; ilustrirane knjige v enobarvnem ali večbarvnem tisku; brošure in knjige v vseh nakladah, časopise, revije in mladinske liste. Okusna oprema ilustriranih katalogov, cenikov in reklamnih listov

Lastna tiskovnica šolskih zvezkov

KROJAŠKI ATELJE

Fran Iglič, Ljubljana

Pražakova ulica

Izdeluje se za dame in gospode po najnovejših krojih. Lastna zaloga modnega blaga. Uradnikom znaten popust ali na obroke.

IVAN PERDAN NASL. LJUBLJANA

Veletrgovina kolonijalnega in specerijskega blaga

Nudi po najnižji dnevni ceni: kavo, riž, testenine, najfiniješe namizno olje, čaj, žganje ter vse drugo specerijsko blago

POSTREŽBA TOČNA IN SOLIDNA

Kr. dvorni dobavitelj

ANTON VERBIČ, Ljubljana

Delikatese Telefon 2673 Špecerija

Najnižje cene! Sveže blago! Skrbna postrežba!

Poravnajte naročnino!

Nogavice, kravate, žepne robce, rokavice, vezanine, čipke, D. M. C. sukanec, gumbi, potrebščine za šivilje, krojače in čevljarje v največji izbiri pri

Josip PETELINC, Ljubljana

(blizu Prešernovega spomenika) ob vodi

DEŽNIKE

NOGAVICE

VSE IZ LASTNE TOVARNE

v priznано solidni in elegantni izdelavi oddajamo po tovarniških cenah V NAŠIH PRODAJALNAH V LJUBLJANI

PREŠERNOVA ULICA 20
PRED ŠKOFIJO ŠTEV. 19

prva jugoslovanska tovarna dežnikov in nogavic

JOSIP VIDMAR

Priporočamo tvrdko

M. Tičar, Ljubljana

za nakup vseh pisarniških in šolskih potrebščin.

Tovariši

Kupujte pri tvrdkah, ki oglašujejo v „NAŠEM GLASU“! Kdor podpira nas, ga podpiramo mi!

Zadruga državnih uslužbencev za nabavo potrebščin, Ljubljana

Vodnikov trg št. 5.

R. Z. Z. O. Z.

Telefon št. 2421.

Državni uslužbenci!

Vaša nakupovalnica mora biti edino zadržna prodajalna. V zalogi ima vedno sveže specerijsko blago. Dostava na dom brezplačna. Preskrbuje kurivo, posreduje nakup manufakturnega blaga pri Zadruzi državnih železničarjev in pri tvrdki Teokarovič.

Širite zadržno misel med svojimi tovariši!